

POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Jméno: **PhDr. Hana Valentová**

Obor: **Pedagogická psychologie**

Název disertační práce: **Posttraumatický růst u adolescentů a mladých dospělých**

Školitel: **doc. PhDr. Miloš Kučera, CSc.**

Dizertační práce Hany Valentové představuje ucelený a promyšlený výzkumný záměr. Autorka volí aktuální a zajímavé téma posttraumatického růstu, které je v české a především i zahraniční literatuře bohatě reprezentováno, přistupuje k němu však ze zcela nového a originálního pohledu existenciálního traumatu. Autorka také vhodně cílí na specifickou populaci adolescentů a mladých dospělých, u kterých mohou mít traumatické zkušenosti velký dopad.

V teoretické části práce se naplno projevuje autorčino dlouhodobé zaujetí tématem, text je logicky členěný a autorka postupně předkládá a skvěle propojuje jednotlivé pohledy významných humanitních psychologů na téma ztráty a smrti s tématem disertační práce, definuje koncept posttraumatického růstu, ze kterého dále v empirické části práce vychází. Za vynikající lze považovat také zamyšlení se nad rozdílem mezi traumatem a krizí v kapitole 4.2., kterým autorka dosáhla terminologického upřesnění dalšího směřování výzkumu. Celkově se jedná se o promyšlený, smysluplný text, který je informačně bohatý a přitom zůstává stále velmi čtivý.

V druhé části práce autorka představuje smíšený výzkumný design práce. Kvantitativní část výzkumu je pečlivě zpracována. Autorka analyzuje data na relativně rozsáhlém ($n = 458$) souboru adolescentů a mladých dospělých. Kromě popisných statistik využívá t-testy, korelace a v závěru kapitoly i faktorovou analýzu k ověření psychometrických vlastností dotazníku PTGI. Způsob zpracování a prezentace dat je detailní a

neponechává prostor pro dotazy. Oceňuji, že již v této části autorka výsledky komentuje a propojuje s teoretickým rámcem. Z obsahového hlediska stojí také za povšimnutí propojení posttraumatického růstu a negativních dopadů traumatu, které bylo v pozitivní psychologii často podceňováno.

Stejně kvalitní je i druhá, kvantitativní část práce, ve které autorka metodou zakotvené teorie analyzuje rozhovory se 13 mladými dospělými a hledá specifický tvar změny po traumatu. I v této části práce prokazuje autorka velkou schopnost vytvářet a propojovat jednotlivé kategorie do smysluplných celků, což v závěru práce vrcholí předložením originálního Modelu bitvy. Zaměření na vnímání vlastní smrtelnosti v rámci traumatizující události, které prolíná celou prací a přijetí či nepřijetí pozvánky k uvažování o tomto tématu je specifickým rysem, který práci odlišuje od jiných podobných výzkumů v dané oblasti a výrazně napomáhá pochopení konceptu posttraumatického růstu v nových souvislostech.

Formální hledisko práce:

Práce na první pohled překvapí svým úctyhodným rozsahem (309 stran + 46 stran příloh), který převyšuje běžný rozsah dizertačních prací. Vzhledem ke smíšenému výzkumnému designu a především kvalitativní části práce, která v sobě zahrnuje i transkripci všech třinácti rozhovorů se však délce textu nelze divit. Autorka se v textu striktně drží zvoleného výzkumného tématu a získané výsledky předkládá z mého pohledu nejstručnějším možným způsobem. Text práce je řádně ocitován, bohužel citace nejsou uvedeny vždy správně dle APA. V teoretické části dochází opakovaně k citační chybě, kdy mezi jménem autora a rokem není uvedena čárka, dva autoři jsou odděleni čárkou, nikoli znakem & (např. Tedeschi, Calhoun, 1996)), drobné nepřesnosti se objevují i v seznamu literatury (např. uvedení jen jednoho autora a et al.). Celkově jsou však zdroje vždy uvedeny a tyto drobné formální nedostatky výrazně nesnižují jinak obsahově hodnotnou práci.

Závěr:

Práce je uceleným a systematickým vědeckým pojednáním aktuálního tématu a přináší nové, originální vhledy do problematiky posttraumatického růstu. Autorka prokázala schopnost naplánovat kvalitativní i kvantitativní studii, přistupovala k tématu opatrně a zvažovala etické aspekty použití jednotlivých metod, prokázala schopnost

kritického myšlení a v neposlední řadě i schopnost tvůrčího uvažování. Předkládané poznatky se vztahují k aktuálnímu a důležitému tématu a mají potenciál značně zpřesnit uvažování o teoretickém zakotvení konceptu posttraumatického stresu. Práci tedy s radostí doporučuji k obhajobě.

Dotazy k obhajobě:

Zvažovala jste při statistickém zpracování dat vytvoření modelu pomocí strukturního modelování?

Kde vidíte praktické aplikace vašeho výzkumu?

V Brně dne 9.9.2019

PhDr. Kateřina Bartošová, Ph.D.